

PROGRAMA **LIMBA ȘI LITERATURA CROATĂ**

DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI GRADUL DIDACTIC II **EDUCATOARE ȘI ÎNVĂȚĂTORI**

Notă de prezentare

Programa de definitivare în învățământ și gradul didactic II la limba și literatura croată se adresează educatoarelor și învățătorilor care funcționează în grădinițele și școlile cu limba de predare croată. Programă este corelată cu planul cadru de învățământ și curriculumul național, înscriindu-se astfel pe coordonatele reformei învățământului românesc. Această corelare se reflectă atât în formularea tematicii, cât și în cea a bibliografiei.

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ și gradul didactic II cuprinde numai teme obligatorii pentru specialitate, pentru didactica acesteia.

I. Limba croată

1. *Fonetică și fonologie.* Legile fundamentale ale foneticii limbii croate. Asimilarea după sonoritate și locul de formare. Vocalizarea vocalelor ultracurte și apariția lui *a* inconstant. Vocale mobile. Palatalizarea și sibilizarea consoanelor. Iotizarea consoanelor. Vocalizarea lui *v*- inițial. Transformarea lui *l* și *r* vocalic din slava comună în limba croată contemporană. Metateza lichidelor.
2. *Morfologie.* Părți de vorbire flexibile și neflexibile. Substantivul, categorii lexicale, gramaticale, morfologice. Declinarea substantivelor limbii croate. Formele cazuale și evoluțiile lor contemporane. Adjectivul, categorii lexicale și gramaticale. Adjective determinate și nedeterminate. Grade de comparație. Pronumele și categoriile de pronume în limba croată. Numeralul, flexiunea și categorii de numerale. Verbul. Moduri și

timpuri verbale. Aspectul verbal. Adverbe, clasificare și comparație. Prepoziții, interjecții, conjuncții și particule.

3. *Sintaxa*. Sintaxa propoziției și a frazei. Coordonare și subordonare. Categoriile de propoziții coordonate și subordonate.

II. Literatura croată

1. Genuri și specii literare.
2. Literatura evului mediu: cele mai vechi monumente(Bascanska ploca, Ljetopis Popa Dukljanina).
3. Umanismul și umaniștii croați: Marko Marulic, Juraj Sisgoric.
4. Renașterea : Marko Marulic, Sisko Mencetic, Dore Drzic, Mavro Vetranovic, Marin Drzic.
5. Barocul: Ivan Gundulic, Junije Palmotic, Fran Krsto Frankopan, Katarina Zrinjska.
6. Literatura croată în secolul al XVIII-lea: Matija Petar Katancic, Matija Antun Reljkovic, Andrija Kacic Miosic.
7. Curentul latinist în secolul al XVIII-lea: Djuro Feric.
8. Romantismul croat : Ljudevit Gaj, Stanko Vraz, Ivan Mazuranic, Petar Preradovic.
9. Curentul realist în literatura croată: Eugen Kumicic, Ante Kovacic, Josip Kozarac, Vjenceslav Novak, Silvije Strahimir Kranjcevic.
10. Modernismul croat (1892 – 1916): Antun Gustav Matos, Ivo Vojnovic, Dinko Simunovic, Dragutin Domjanic, Vladimir Nazor, Ivan Kozarac.
11. Modernismul croat din perioada 1914 – 1929: Ivo Andric, Miroslav Krleza.
12. Perioada 1929 – 1952 : Miroslav Krleza, Augustin Tin Ujevic, Dobrica Cesacic, Dragutin Tadijanovic, Ivo Goran Kovacic, Mesa Selimovic.
1. A doua perioadă a modernismului croat: Petar Segdin, Vladan Desnica, Ranko Marinkovic, Jure Kastelan, Vesna Parun, Josip Pupacic, Slavko Mihalic, Antun Soljan, Vtomir Lukic.
14. Perioada postmodernistă : Ivo Bresan, Ivan Aralica, Nedeljko Fabrio, Pavao Pavlicic.

Bibliografie

1. Eugenia Baric, Mijo Loncaric, Dragica Malic, Slavko Pavesic, Mirko Peti, Vesna Zelclevic, Marija Znika: Hrvatska gramatika, Zagreb, 1997.

2. Stjepan Babic, Bozidar Finka, Milan Mogus : Hrvatski pravopis, ed. IV, Skolska knjiga, Zagreb, 1996.
3. Dr. Stjepko Tezak – Dr. Stjepan Babic: Gramatika hrvatskog jezika, ed. VII, Skolska knjiga, Zagreb, 1992.
4. Mihovil Kombol: Povijest hrvatske književnosti do preporoda, ed. II, Matica hrvatska, Zagreb, 1961.
5. Miroslav Sichel: Pregled novije hrvatske književnosti, Matica hrvatska, Zagreb, 1966.
6. Povijest hrvatske književnosti, I – IV, Zagreb, 1978.
7. Antun Barac, Hrvatska književna kritika, Zagreb, 1960.

III. Metodică

A. Competențe psiho- pedagogice și metodice

- înțelegerea obiectivelor învățământului contemporan;
- prelucrarea, transformarea, adaptarea conținuturilor prin aplicarea în situații educaționale specifice;
- realizarea sistemelor, corelațiilor între conținuturile asimilate;
- asimilarea conținutului psihopedagogiei vârstelor, psihologiei sociale, pedagogiei generale;
- înțelegerea genezei psihicului copilului și elevului.

B. Conținuturi metodice

1. Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educației integrate a limbii materne.
2. Bazele psihice ale predării / învățării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învățării scrisului.
3. Problemele de bază ale învățării citirii. Algoritmul învățării literelor prin metoda fonetică, analitico – sintetică, procedeele învățării citirii legate.
4. Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare și exprimării corecte.

5. Obiectivele, procedeele analizei textului literar(epice, lirice).Metode de învățare a citirii independente.
6. Învățarea sistemului de semne ale scrisului: învățarea scrierii literelor și legarea literelor.
7. Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului și scrierii corecte.
8. Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conștientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
9. Obiectivele și strategiile dezvoltării vorbirii (exerciții la nivel morfologic și sintactic).
10. Tipuri de lecții
- 11.Pregătirea cadrului didactic pentru lecție.
- 12.Rolul materialului didactic la lecții.
- 13.Planuri calendaristice și planuri de lecție.
- 14.Evaluarea – funcția ei corectivă și orientativă în stabilirea metodologiei didactice.
- 15.Importanța materialului didactic auxiliar. Organizarea activităților extrașcolare.

Bibliografie

1. Manja Kovačević: Metodičko – književno motriska, Školske novine, Zagreb,1997.

IV. Literatura pentru copii

- 1.Sunčana Škriniarić. 2. Gustav Krklec.3. Stjepan Jakševac. 4. Zlata Kolarić – Kišur. 5. Josip Kozarac. 6. Slavko Kolar. 7. Zvonimir Balog. 8. Dragutin Domjanić. 9. Pajo Kanižaj. 10.Dubravko Horvatić. 11. Grigor Vitez. 12. Vesna Parun. 13. Slavko Kolar. 14. Malden Kusec. 15. Ivana Brlić – Mažuranić. 16. Ivana Rokić – Radić. 17. Luko Paljetak.